

ΕΤΟΣ ΙΗ΄.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1883.

ΑΡΙΘ. 206

Συνδρ. ἐτησ. ἐν Ἑλλάδι Δρ. 1.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Εἰς οὐδένα, πλὴν τῶν τακτικῶν ἀναποκριτῶν, στέλλεται ἡ Ἐφημερίς τῶν Παίδων ἄνευ προπληρωμῆς.

» » » Ἐξωτερικῇ » 2.

Ἐν ὁδῷ Σταδίου ἀριθ. 39.

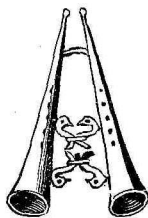
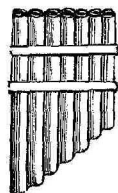
ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ.

Ὅλα τὰ ἀρχαῖα ἔθνη μετεχειρίζοντο μουσικὰ ὄργανα. Τὸ ἀρχαιότατον, περὶ τοῦ ὁποίου ἔχομεν γνώσιν, εἶναι κινεζικόν τι ὄργανον, ὀνομαζόμενον κιγ γ, τὸ ὁποῖον λέγεται ὅτι ἐφευρέθη 1000 ἔτη πρὸ τοῦ Ὁρφέου. Οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Ἑλληνες, οἱ Σύριοι καὶ ὅλα ἐν γένει τὰ ἔθνη τῆς ἀνατολῆς με-

ὥς μεταχειριζόμενοι τὸ ὄργανον τοῦτο, ἀκόμη δὲ καὶ σήμερον εἶναι εἰς χρῆσιν εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς.

Ὁ αὐλὸς ἐφευρέθη πρὸ 4000 ἐτῶν καὶ περισσύτερον· οἱ Αἰγύπτιοι τὸν μετεχειρίζοντο ἐξ ἀρχῆς τοῦ πολιτισμοῦ των, οἱ δὲ Ἑλληνες καὶ Ῥωμαῖοι ἔκαμνον χρῆσιν αὐτοῦ κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς τὰ συμπόσια πρὸς ἀπλὴν διασκέδασιν, κατόπιν ὁμῶς καὶ εἰς τὰς κηδείας καὶ τὰς στρατιωτικὰς πομπάς. Ἐπὶ

ΑΡΧΑΙΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

σύριγξ.

διπλοῦς αὐλὸς.

κέρας.

τεχειρίζοντο τὴν σύριγγα, τὴν ὁποίαν βλέπετε παρισταμένην πρὸς ἀριστερὰ τῆς εἰκόνας, καὶ ἦτις συνίστατο ἐκ πολλῶν καλὰμῶν. συνήθως μὲν ἐπτά, ἐνίοτε ὁμῶς ἑννέα ἀνίσου μήκους ἠνωμένων ὁμοῦ. Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς σύριγγος ὀνομάζετο τοῦ Πανὸς ἢ καὶ τῶν ποιμένων, διότι ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων οἱ χωρικοὶ ἐσυνήθιζον νὰ παίζουσαν αὐτὴν, ὥς καὶ ὁ Ὀμηρος εἰς τὴν Ἰλιάδα ἀναφέρει, λέγων ὅτι οἱ ποιμένες ἐτέρποντο εἰς τὴν μουσικὴν ταύτην. Ὀνομάζετο δὲ τοῦ Πανὸς ἢ διότι ὁ Πάν ἦτον ὁ προστάτης θεὸς τῶν ποιμένων ἢ διότι, ὥς λέγουσιν τινες τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, αὐτὸς ἐφευρε τὸ εἶδος τοῦτο τῆς σύριγγος. Κατ' ἄλλους μὲν ἡ Ἀθηνᾶ, κατ' ἄλλους δὲ ὁ Ἑρμῆς ἢ καὶ ὁ Μαρσύας ἐφεύρον αὐτὴν. Οἱ Χαλδαῖοι καὶ Ἑβραῖοι ἀναφέρονται εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν

τέλους ὁμῶς ἐξέπεσαν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ περιεφρονήθη· τοῦτο δὲ, ὥς εἰσεύρετε ὅσοι ἀπὸ σᾶς ἀνεγνώσατε τὸν Ἀλκιβιάδην τοῦ Πλουτάρχου, συνέβη ἐξ αἰτίας τοῦ Ἀλκιβιάδου, ὅστις δὲν ἠθέλησε νὰ μάθῃ νὰ παίζῃ τὸν αὐλὸν, διότι ἔλεγεν, ὅτι ἦτο ἀγενὲς καὶ ἀνάξιον ἐλευθέρου, πρῶτον ἐπειδὴ ἀσχημίζει τὸ πρόσωπον, καὶ δεύτερον διότι ἀποστομώνει καὶ φράττει καὶ ἀφαιρεῖ τὴν φωνὴν καὶ τὸν λόγον. «Ἄς αὐλῶσιν» εἶπε «τῶν θηβῶν οἱ παῖδες, διότι δὲν εἰσεύρουσι νὰ διαλέγωνται, εἰς ἡμᾶς δὲ τοὺς Ἀθηναίους, καθὼς λέγουσιν οἱ πατέρες, ἀρχηγέτις εἶναι ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ὁ πατρῷος Ἀπόλλων. Ἐξ αὐτῶν δὲ ἐκάλεν μὲν ἐπέταξε τὸν αὐλὸν, αὐτὸς δ' ἐγάρθε τὸν αὐλητήν.» Τοιαῦτα λέγων ὁ Ἀλκιβιάδης παρήγγειλε τὸ μάθημα, τὸ δὲ παράδειγμα τοῦ ἐμμήθησαν καὶ ἄλλοι.

Ἡρὸς δεξιὰ τῆς εἰκόνης βλέπετε τὸ κέρας, τὸ ἀρχαιότατον εἶδος σάλπιγγος, τὸ ὁποῖον μετεχειρίζοντο ὅχι μόνον οἱ ἀρχαῖοι Ἰουδαῖοι εἰς τὰς μάχας των καὶ εἰς τὰς θρησκευτικὰς τελετὰς των, ἀλλὰ καὶ οἱ Ἕλληνες, ὡς ἀναφέρει ὁ Ξενοφῶν εἰς τὴν Κύρου Ἀνάβασιν.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΚΟΜΗΣ.

(Συνέχεια· ἴδε προηγουμένον φύλλον)

Ὁ Βέρτος συνέσφιγξε τοὺς δόνοντας, ἵνα μὴ δώσῃ ἀπάντησιν.

«Ἐκλεψες καὶ κάποιου ἀρχοντόπουλου βούχα» προσέθηκέν ὁ Χονδρο-Γεώργης παρατηρῶν αὐτὸν, «πῶς δὲν ἔκλεβες καὶ παπούτσι γιὰ νὰ μὴν ἦσαι ξυπόλυτος;»

Ὁ Βέρτος ἐσιώπα ἔτι, σκεπτόμενος

«Ἄν ἀποκριθῶ εἰς τὸν κακὸν τοῦτον ἄνθρωπον θὰ ἐνοήσῃ ὅτι δέν το ἔκαμα ἐγώ.»

Ὁ ἥλιος εἶχε πλέον δύσει, καταλείπων ἀργυροῦν μόνον φῶς εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τοὺς λειμῶνας· τὸ ὥχρον καὶ μακρὸν λυκαυγὲς τῆς Ἀγγλίας εἶχε κατέλθει εἰς τὴν γῆν.

Ὁ Βέρτος ἦτο κάτωχρος, ἐπειὶ πολὺ, καὶ ἡ καρδιά του ἔπαλλε σφοδρῶς ἀλλ' ὅμως κατῴρθωσε νὰ βαδίσῃ, ἂν καὶ μὲ πολλὴν δυσκολίαν καὶ σκοντάπτων ὁλονὲν διότι δὲν κατεδέχετο νὰ ἀποκάμῃ ἐνώπιον τοῦ ἀγρίου τούτου ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον ἡ φαντασία του συνέδεε μετὰ τοῦ Νέρωνος καὶ πάντων τῶν ἄλλων τυράννων καὶ φοδῆτρων, περὶ τῶν ὁποίων εἶχε ποτε ἀναγνώσει, καὶ ὅστις τῷ ἐφαίνετο ὅτι ἐγίνετο μεγαλείτερος καὶ ὅσον ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ καθίσταντο σκοτεινότεροι.

Εὐτυχῶς διὰ τοὺς γυμνοὺς τοῦ πόδας ἡ ὁδὸς ἦτο διὰ μέσου χλόης καὶ καταφύτων λειμῶνων, ἀλλὰ μὴ ὅλα ταῦτα ἐχώλαινε τόσον, ὥστε ὁ φύλαξ πολλάκις τὸν κατηράσθη.

Τέλος ἐφθασαν εἰς τὸν οἰκίσκον τοῦ φύλακος, ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ δάσους ἱστάμενον, χαμηλὸν οἶκημα μὲ στέγην λοξὴν ἐσκεπασμένην μὲ καλάμους καὶ φύλλα καὶ ἔχον παραθύρα κιγκλιωτά, εἰς ἐν τῶν ὁποίων ἐσπινθηροδόλαι λύχνος.

Ὅταν ἠκούσθη τὸ βαρὺ βῆμα τοῦ Χονδρο Γεώργη ἐξῆλθεν ἔξω μία γυνὴ μὲ παιδιὰ τινά.

«Κύριε ἐλέησον!» ἀνέκραξεν ἡ σύζυγός του — «Ποῖος εἶν' αὐτὸς καλὲ μου Γεώργη;»

«Ἐνα παιδί τοῦ Ράδλει» ἐγρύλλισεν ὁ Χονδρο-Γεώργης «ἐν ἀπ' ἐκεῖνα τὰ καταραμένα παιδιὰ, μὲ παγιδευμένο πουλὶ στὸ χεῖρι του.»

«Καλὲ τί λές!» ἀνέκραξεν ἡ σύζυγός του, ἐνῷ τὰ μικρά της τέκνα ἤρχισαν νὰ πηδοῦν καὶ νὰ κραυγάζουν ἐκ χαρᾶς.

«Τί θὰ τὸν κάνης, πατέρη;» εἶπε τὸ μεγαλείτερον αὐτῶν.

«Θὰ τὸν κλείσω μέσ'» τὸ κοττέτσι ἀπόψε, καὶ αὐριο πρωὶ πρωὶ θὰ τὸν πάω τοῦ σῖρ Ἑρρίκου. Παρμερίστε σεῖς μικροὶ νὰ τὸν χώσω μέσα.»

Ὁ Βέρτος ὕψωσε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐκούτταξε τὸν Χονδρο-Γεώργη σταθερῶς εἰς τὸ πρόσωπον.

«Ἐχεις λάθος,» εἶπε μὲ ἀδύνατον μὲν ἀλλὰ σταθερὰν φωνὴν «Δὲν εἶχα τίποτε νὰ κάμω μὲ τὸν φασιανὸν τοῦτον. Εἶμαι ὁ κόμης Ἀβιλλιώνης.»

«Γιὰ σιώπα, ἢ θὰ σὲ πνίξω!» ἐμουρμούριζεν ὁ Χονδρο-Γεώργης παράφορος ἐξ ὀργῆς, ἐξ αἰτίας τῆς αἰσθητικῆς, ὡς ἐνόμιζε, τοῦ μικροῦ Ράδλει, καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν ἀρπάζει τὸν μικρὸν κόμητα καὶ τὸν ὠθεῖ ἐντὸς τοῦ ὀρνιθῶνος, τὴν θύραν τοῦ ὁποίου ἐκράται ἀνοικτὴν μὲ μεγάλην προθυμίαν ἢ μεγαλειτέρα του κόρη.

«Θὰ περάσης καλλίτερα ἀπόψε ἐδῶ παρὰ αὐριο βράδυ, ἐκεῖ ποὺ ξέρεις,» εἶπεν εἰς τὸν Βέρτον κυλίων αὐτὸν ἐπάνω εἰς μίαν δέσμην ἀχύρων. Ἐπειτα ἐξῆλθε καὶ ἀφοῦ ἔκλεισε μὲ πολλὴν θόρυβον τὴν θύραν, τὴν ἐμανδάλωσεν ἔξωθεν καὶ ἀνεχώρησεν.

Ὁ Βέρτος ἀνέπεσεν ἐπὶ τοῦ ξηροῦ χόρτου πνιγμένος ὑπὸ λυγμῶν· οἱ πληγωμένοι του πόδες ἔσταζον αἷμα, ὁλόκληρόν του τὸ σῶμα ἐπόνει ὡς μία πληγὴ, ἦτο ζαλισμένος καὶ σχεδὸν λιπόθυμος ἐκ πείνης. «Ἀχ!» ἐσκέφθη, «ἂν ἦναι τόσον δύσκολον νὰ ζῇ τις εἰς τὸν κόσμον, πῶς κατορθώνουν μερικοὶ ἄνθρωποι νὰ φθάσουν σχεδὸν εἰς τὰ ἑκατὸν ἔτη;» Τόσον δὲ τρομερὰ ἐφαίνετο εἰς τὸν μικρὸν ὀκταετῆ νοῦν του ἡ ἰδέα αὕτη, ὥστε μόνῃ ἡ σκέψις ὅτι ἡδύνατο νὰ ζήσῃ πολλὰ ἔτη τὸν ἔκαμε νὰ ἀναλυθῇ πάλιν εἰς δάκρυα.

Ἡμίσεια ὥρα ἴσως εἶχε παρέλθει, ὅτε ἠκούσθη φωνὴ γυναικεῖα εἰς τὸ μικρὸν τετράγωνον παράθυρον τοῦ ὀρνιθῶνος, λέγουσα ἡσύχως — «Νὰ, παιδί μου φωμί καὶ νερό, καὶ σοῦφερα καὶ ὀλίγο γάλα καὶ τυρί, μόνον νὰ μὴ τὸ μάθῃ ὁ ἄνδρας μου.»

Ὁ Βέρτος μὲ μεγάλην δυσκολίαν ἀνωρθώθη ἐπὶ τῶν ἀχύρων, καὶ ἔλαβε τὸ ποτήριον γάλακτος, τὸ ὁποῖον παχεῖά τις ἐρουθρά χεῖρ τῷ προσέφερε διὰ μέσου τῆς μικρᾶς θυρίδος, ἔξωθεν τῆς ὁποίας ἐφεγγε κληρὶον ἀναμμένον.

«Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ» εἶπε μὲ ἀσθενῆ φωνὴν ὁ μικρὸς κόμης «Ἀλλὰ κυρία, δὲν ἐφόνευσα ἐγὼ τὸν φασιανὸν καὶ εἶμαι πράγματι ὁ κόμης Ἀβιλλιώνης.»

Ἡ ἀγαθὴ γυνὴ ἀπῆλθεν ἵνα εὕρῃ τὸν σύζυγόν της. «Νὰ σοῦ πῶ, Γεώργη» τῷ εἶπε μὲ δειλίαν τινά «εἶσαι καὶ καλὰ βέβαιος, ὅτι αὐτὸ εἶναι τοῦ Ράδλει παιδί; Ἀπὸ τὴν ὄψι καὶ ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν φαίνεται νὰ ἦναι ἀρχοντόπουλο, καὶ λέει πῶς τέτοιος εἶναι.»